

[Elsa-Morote Ross.]

at svarene så godt som altid har været, at ministeren nu ville rette henvendelse herom til socialministeren og til indenrigsministeren. Det havde været meget ønskeligt, om en koordination mellem disse tre ministerier havde fundet sted på det tidspunkt, da dette lovforslag blev fremsat. Justitsministeren må være lige så interesseret som udvalget i, at svangerskabsafbrydelse finder sted i så ringe omfang som muligt. En begrænsning i aborternes antal kan sandsynligvis kun opnås gennem de foreslåede foranstaltninger.

Jeg skal ikke på et tidspunkt, hvor vi skal spare på de offentlige budgetter, stille forslag om gratis præventive midler og gratis adgang til lægekonsultation i forbindelse med rådgivning om brug af antikonceptionelle midler og billiggørelse af receptfornyelse på p-piller, men jeg vil henstille, at de pågældende ministerier i fællesskab prøver at opstille et skøn over, i hvilket omfang reducerede priser på disse områder, eventuelt helt gratis adgang, vil kunne modsvares af besparelser specielt på sygehusområdet.

Vi har allerede adskillige muligheder for oplysning om familieplanlægning, men oplysningsarbejdet må kunne intensiveres selv med begrænsede ekstra midler.

1974 er af FN bestemt til at være World Population Year, befolkningsspørgsmålets år på verdensplan. Mange forskere betragter befolkningsseksplosionen som den største trussel mod menneskehedens overlevelseschancer. Forurening og forbrug af ressourcer er direkte proportionalt med befolkningstallet. Nogle engelske læger har erkendt, at England allerede er overbefolket, og at det gælder om at forhindre yderligere befolkningsstilvækst. Den danske Noah-gruppe har samme opfattelse for Danmarks vedkommende. Jeg ville ønske, at befolkningsåret 1974 ville gøre det klart, at hver kvinde burde nøjes med at få ét eller to børn. Den danske gennemsnitsfamilie får godt to børn, så det er ikke en særlig radikal reduktion af vort børnetal, jeg foreslår. Kom man til den erkendelse, ville den rette planlægning af, hvornår man ønskede at opleve den lykke, det er at få et barn, sikkert blive bedre. Det at få et barn er en så stor og dejlig ting, at tidspunktet både af hensyn til moderen og til barnet virkelig må planlægges nøje.

Måske vil man spørge, hvad det hjælper, at den danske fru Hansen nøjes med at få ét eller to børn, når den indiske fru X fortsætter med at få måske 12 børn. Mange mener, at vi i vor u-landsbistand fra dansk side i endnu højere grad skal satse på familieplanlægning i overbefolkede u-lande. Denne bistand bliver mere troværdig og acceptabel, når den kommer fra et land, hvis befolkning selv har pålagt sig et stramt familieplanlægningsmønster.

En anden del af oplysningen skal efter lægernes mening gå ud på at få uønsket gravide til at henvende sig så tidligt som muligt, helst så tidligt, at afbrydelsen af svangerskabet kan finde sted inden 8. uge, hvor den næsten komplikationsfrie udsugningsmetode kan anvendes, og i hvert fald inden den 12. uges udløb, idet indgrebet efter den tid er forbundet med betydelig større psykiske og fysiske belastninger. Det betyder ikke, at § 3 om tilladelse til afbrydelse efter 12. uge skal udgå, for der kan være tilfælde, hvor der er behov for denne mulighed.

Af hensyn til sygehuskapaciteten er det af væsentlig betydning, at svangerskabsafbrydelse sker tidligt, da den så i mange tilfælde kan ske enten ambulantly eller blot med en enkelt dags indlæggelse. Spørgsmålet om den fornødne hospitalskapacitet vurderes meget forskelligt og hænger sammen med den forskellige opfattelse af, i hvilken grad abortantallet vil stige. Vurderingerne har svinget mellem 10 pct. og 100 pct. I alle tilfælde må man nok regne med, at hospitalskapaciteten må udvides en del steder. Det ville være en økonomisk fordel, hvis det fortrinsvis kunne ske i form af kirurgiske ambulatorier i tilknytning til et eksisterende sygehus.

For at give amterne mulighed for at imødekomme det forventede øgede antal aborthenvendelser foreslås det at udsætte lovens ikrafttrædelse fra 1. juli til 1. oktober. Nogle medlemmer havde ønsket en senere ikrafttrædelsesdato. Mødrehjælpen i Vordingborg har udtrykkelig i sin henvendelse henstillet, at vedtagelsen af lovforslaget og lovens ikrafttrædelse tidsmæssigt måtte blive så nært sammenfaldende som muligt. Det vil for mødrehjælpen være svært at handle efter nugældende lov, når alle ved, at en ny, friere lov er vedtaget.